

Maanviljelijä Pekka Kyöttinen 70-vuotias.

Pekka Kyöttinen

Aika vierii, sukupolvet vaihtuvat. Ne, jotka taannottain vielä nähtiin julkisessa elämässämme, ovat väistyneet syrjään joko siirtyneinä manan majoille tai vanhuuden lepoon. Viime-mainittuihin kuuluu maanviljelijä *Pekka Kyöttinen*. Kymmenen vuotta sitten Kyöttisen täyttäessä 60 vuotta, kirjoitti allekirjoittanut lehtemme edeltäjässä *Vienan*-Aunuksessa hänen merk-

kipäivänsä johdosta muistelmaan hänen osuudestaan heimomme työssä. Siinä esitetyt tapaukset kuuluvat historiaan, eivätkä ne vaikuta nykytilanteeseen. On kuitenkin syytä palauttaa mieliimme tapauksia, joiden alaisina Karjalan heimon vaiheet ovat kehkeytyneet ja jotka osoittavat itäkarjalaisten omatoimisuuden työmerkityksen heimonsa vaiheissa ja joissa Kyöttinen on ollut yhtenä keskeisenä henkilönä. Silloinen kirjoitus kuuluu:

»Syksyllä v. 1918 joutui allekirjoittanut menemään Suomen hallituksen joukkojen miehittämään Repolan

havaitaan, että nyt ne lyödään uusien, täsmällisempien sääntöjen mukaan. Niinikään ne järjestetään paljon suuremman ennakkomainonnan puitteissa kuin silloin. Toisaalta aikaisemmin täällä Suomessa vietetyt kyykkäkisat olivat edellä nykyisistä siinä, että sitä harrastettiin karjalaispiireissä monin verroin innokaimmin kuin nykyään. Siellä, missä itäkarjalaisia oli enimmäksi, siellä kuului iltaisin kyykkäpauketta ja äänekästä puhetta, joka usein kesti puoliyöhön asti. Allekirjoittanut oli eräänä kesänä Lieksassa katso-massa suuren joukon mukana sikäläistä harjoitusotte-lua, josta innokkaasta pelistä ei tahtonut loppua tulla ja kun palasimme yöpaikkaan, tapasimme matkalla kolmesta pihasta poikasten pelin olevan menossa. Niin oli kyykkäpeli vallannut nuorimmankin polven mielet. Mutta kun Kisakomitean työ lakkasi, kyykkäharras-kin nukahti käsittääkseni sen takia, että uudet johto-portaat pitivät nykyajan urheilumuotoja yksinomai-sesti tärkeinä.

Kun nyt on saatu täällä pääkaupungissa muinainen kyykkäpelimme uudelleen henkiin herätetyksi, on työ kohdistettava laajemmalti sinne, missä karjalaisia asustaa enimmäksi. Vielä elää vanhempaa väkeä, entisiä kyykänlyöjiä monin paikoin maassamme. Pankaapa keskuudessanne alulle kyykänlyönti! Varmasti nuorempi karjalaispolvi ennen pitkää yhtyy joukkoonne. Karjalaiset etsivät itselleen erilaisia perinteellisiä työmuotoja. Tästä kyykkäpualikan pyörittämisestä voitte alkaa!

W. Keynäs

kuntaan sinne Suomen valtiovallan toimesta perustet-tavan alkukoulunopettajaseminaarin opettajaksi. Siitä on kulunut täsmälleen 35 vuotta. Pian siellä tutustuin Omelian kylässä syntymäkotitilaansa viljelevään Pek-ka Kyöttiseen, joka silloin hoiti tärkeitä kunnallisia virkoja mm. kunnanvaltuuston puheenjohtajan tointa. Sitä ennen hän oli ollut jonkun aikaa Suomessa mm. kauppiana Utrassa lähellä Joensuuta. Ennen Repolaan tuloani oli siellä käyty aatteellinen ja poliittinen taistelu kuntalaisten omassa keskuudessa. Seurauksena siitä oli, että kunta oli elokuun 2 ja 3 p:nä pitämisen kokouksissa päättänyt yksimielisesti määrättyillä ehdoilla liittyä Suomeen päästen siten sen suojelukseen. Opin jo tällöin Pekka Kyöttisessä tuntemaan rohkean ja horjumattoman, liikkeellepanevan ja alote-rikkaan vakaumuksen miehen, joka pelottomasti ja sitkeänä pysyen käsityksissään ja pyrkimyksissään ajoi kuntansa asioita saattaakseen sen lopullisesti irti Venä-jästä ja liitetyksi Suomeen. Näissä asioissa joutui Kyöt-tinen käymään usein Suomen pääkaupungissa.

Paria vuotta myöhemmin jouduin jättämään toimi-ni Repolassa tultuani valituksi Uhtuan maakuntapäi-villä Itä-Karjalan valtiollisiin tehtäviin. Tapaus ei erottanut minua ja Kyöttistä toisistaan. Päinvastoin sen jälkeen vasta todellinen yhteistyömme alkoi aluksi tiheillä samanaikaisilla käynneillämme Suomen halli-tusmiesten puheilla ja sittemmin varsinaisina työ- ja taistelutovereina. Tätä yhteistyötä on sittemmin kestä-nyt kolmattakymmentä vuotta. Tarton rauhanneuvot-telujen aikaan olivat näet Itä-Karjalan alueella kan-san valitsevat hallituselimet katsonet välttämättö-mäksi saada yhteisen valtiollisen edustuksen koko Itä-Karjalaa varten. Joulukuussa 1920 Karjalan ja Au-nuksen väliaikaiset hallitukset sekä Repolan ja Pora-järven kuntain hallitusten täysivaltaiset edustajat päät-tivät siten yksimielisesti asettaa esivalmistelujen jälkeen yhteisen keskuselimen, Karjalan Keskushallituksen. Tämän puheenjohtajaksi tuli Pekka Kyöttinen. Kun keskushallituksen toiminta monista systä vuotta myö-hemmin vaati uusia käytännöllisiä järjestelyjä, asetti keskushallitus edustajakseen Karjalan Ulkomaisen Val-tuuskunnan. Tämänkin puheenjohtajaksi määrättiin Kyöttinen. Sekä Repolaa että koko Itä-Karjalaa koske-vissa tehtävissä on Kyöttinen joutunut valmistamaan ja allekirjoittamaan lukuisia virallisia asiakirjoja ja te-kemään useita matkoja ulkomaillekin asti. Itä-Karja-lan poliittisten asiain hoito vaatii valtuuskunnan pu-heenjohtajalta sekä valppautta että taitoa. Varsinkin senjälkeen, kun Tarton rauhansopimuksen Itä-Karja-lan autonomiaa koskevista kohdista syntyi Suomen ja Venäjän välillä erimielisyyksiä, muodostui asian hoito sekä voimia kysyväksi että tärkeäksi. Asiahan oli nyt kehittynyt lopulta kansainvälisoikeudelliseksi riitakysy-mykseksi, jossa toisena osapuolena oli Suomi, toisena Venäjä. Karjalan poliittinen johto tuki vointinsa mu-kaan Suomen täysin perusteltuja ja oikeutettuja vaa-timuksia Itä-Karjalan hyväksi. Siinä tarkoituksessa Kyöttinen oli mukana Itä-Karjalan edustajana mm. sillä Kansainliiton neuvoston istuntokaudella, joka pi-dettiin vuoden 1922 alussa Genevessä ja jolloin Itä-Karjalan kysymys ensi kerran joutui Kansainliiton piirissä käsittelyn kohteeksi. Tällöin hän oli tilaisuudessa liiton sihteeristölle, samoin kuin matkallaankin eri maissa, antamaan sekä kirjallisia että suullisia se-

Neuvostoliiton kirjankuvitustaidetta. N. K a t s h e r g i n i n Kalevalankuvitusta. Ilmarinen kyntää kyisen pellon.

lostuksia asiastamme huomattavissa asemissa oleville valtiomiehille ja laitoksille. Tällä matkalla oli hänellä avustajana valtioneuvos E. N. Setälä.

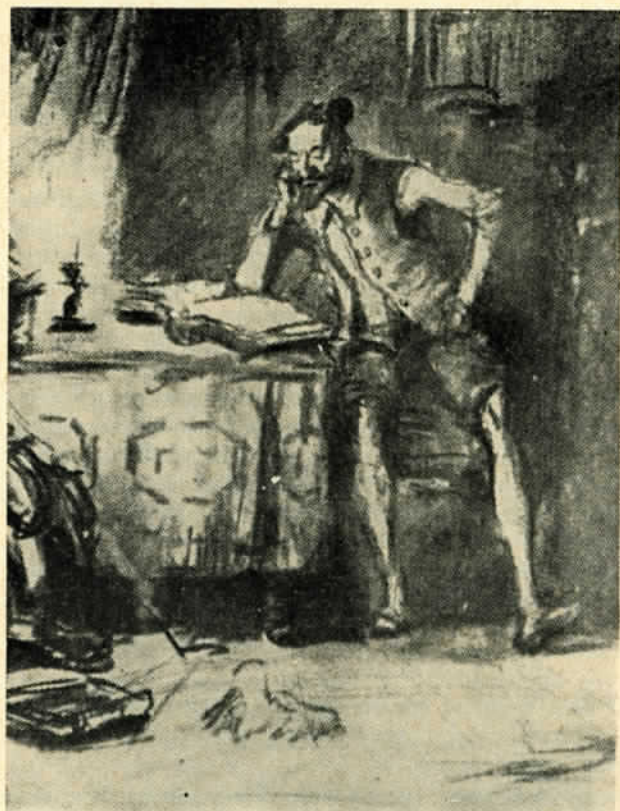
Myöhemmin on Kyöttisen puheenjohtolla itä-karjalaisten valtiollinen johto tehnyt arvokasta työtä Itä-Karjalan hyväksi nimenomaan kansainvälisessäkin mielessä.

Se raskas päivätyö, jonka Kyöttinen on tähän asti suorittanut Itä-Karjalan poliittisella työsaralla, ei ole ollut helppoa. Mutta hän on sen tehnyt miehekkäästi ja sitkeästi kaikista vastuksista huolimatta heimonsa kaikkein synkimpinäkin päivinä — usein ilman apua ja tukea sellaisiltakin tahoilta, joilta sitä olisi saattanut odottaa.»

Kyöttisen osuus työssä heimomme hyväksi on inhimillisesti katsoen päättynyt. Nyt hän elää maatilallaan Polvijärven Viitalahden kylässä lastensa ja lastensalasten ympäröimänä muistellen sitä 35-vuotiskautta, johon sisältyy tärkein kausi kansallisine heräämisineen, sen taistelut ja niiden vaiheet. Kyöttisen osuus on ollut keskeinen. Se, etteivät silloiset karjalaisten pyrkimykset heimonsa tulevaisuudesta ole toteutuneet, eivät vähennä hänen työnsä arvoa.

Me, Pekka Kyöttisen työ- ja taistelutoverit toivomme hänelle rauhaisia vanhuuden päiviä hänen siirryttyä uudelle vuosikymmentaipaleelle. Tähän yhtyy seuramme ja lehtemme toimitus, joka on saanut runsain määrin vuosien kuluessa arvokasta apua Kyöttiseltä.

W. K.

K. R u d a k o v : Don Quijoten kuvausta.